

Opportunitetsprincippet i praksis

Resumé af: Peter Kruize og Lene Ravn: Pilotprojektet 'Politiets og anklagemyndighedernes kompetence til at henlægge sager – opportunitetsprincippet i praksis'.

Resumé

Pilotprojektet indeholder forberedende aktiviteter til det endelige projekt. Mest centralt er udarbejdelse af en projektplan, som blev sendt til Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd (SSF). SSF har bevilget det ansøgte beløb. Projektet, som er tværfagligt juridisk/sociologisk, er toårigt med påbegyndelse den 1. juli 2001.

Den endelige undersøgelse retter sig imod politiets og anklagemyndighedens kompetence til at henlægge sager. Dette forvaltningsområde kendetegnes i høj grad ved, at det ikke har været gjort til genstand for empirisk undersøgelse, selv om opmærksomheden lejlighedsvist henledes på denne mangel i litteraturen.

Ifølge juridisk teori siges den danske anklagemyndigheds rådighed over påtalen at være udtryk for et opportunitetsprincip i modsætning til et legalitetsprincip. Anklagemyndighedens afgørelser vedrørende tiltalen er således skønsmæssige, idet der gives rum for politiske, sociale eller individuelle hensigtsmæssighedshensyn. Hertil er i nyere tid føjet procesøkonomiske hensyn.

For at kortlægge den eksisterende praksis angående henlæggelse af straffesager er det nødvendigt at se nærmere på de enkelte sager i udvalgte politikredse, idet politiets akter formodes at indeholde oplysninger om begrundelsen for sagens henlæggelse. Aktanalysen vil rette sig mod oplysninger om gerningsmandens og offerets personer, lovovertrædelsen, omstændighederne og politiets/anklagemyndighedens begrundelse for at henlægge sagen.

De nævnte oplysninger og den almene bagvedliggende filosofi påtænkes uddybet og belyst ved interviews med repræsentanter for politiet. Kontrollen med politianklagernes tolkning af adgangen til at henlægge sager varetages af statsadvokaturen. Varetagelsen af den praktiske kontrol belyses ved interviews med repræsentanter for statsadvokaturen.